

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin Araştırma Eğilimleri: Bir İçerik Analizi Çalışması

Büşra AKYÜREK¹, Dilek GENÇTANIRIM KURT²

Özet

Bu araştırmanın amacı Rehberlik ve Psikolojik Danışma alanında Türkiye’de yapılan lisansüstü tez çalışmalarını inceleyerek bu alandaki araştırma eğilimlerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda 2022 ve 2023 yıllarında Rehberlik ve Psikolojik Danışma alanında Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yayınlanmış tüm tez çalışmaları araştırmaya dahil edilerek incelenmiştir. Tezler araştırma konuları, çalışma grupları, araştırma desenleri, istatistiksel analiz yöntemleri ve araştırma grubu büyüklükleri olmak üzere beş farklı kategoride incelenmiştir. Tezler doküman analizi yöntemiyle incelenerek içerik analizi metodu kullanılarak çözümlenmiştir. Elde edilen bulgulara bakıldığında, bu alanda yayınlanan tezlerin büyük bir çoğunluğunun nicel araştırma desenleri kullanılarak hazırlandığı bu duruma paralel olarak en çok kullanılan istatistiksel yöntemlerinde betimsel istatistikler, pearson korelasyon analizi, t-testi, ANOVA gibi kestirimsel yöntemlerden oluştuğu görülmüştür. En sık olarak üniversite ve lise öğrencileri ile araştırmaların yürütüldüğü tespit edilmiştir. En çok çalışılan konu alanının kişisel sosyal rehberlik alanları olduğu, tezlerde örnek büyüklüğü bakımından en çok 301-600 arası katılımcı ile 601-1000 arası katılımcının tercih edildiği görülmüştür. Araştırma bulguları literatür çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Rehberlik ve Psikolojik Danışma, doküman analizi, lisansüstü tezler.

Research Trends of Postgraduate Theses in the Field of Guidance and Psychological Counseling: A Content Analysis Study

Abstract

The aim of this research is to examine postgraduate thesis studies conducted in Turkey in the field of Guidance and Psychological Counseling and to determine research trends in this field. For this purpose, all thesis studies published in the National Thesis Center database in the field of Guidance and Psychological Counseling in 2022 and 2023 were included in the research and examined. Theses were examined in five different categories: research topics, study groups, research designs, statistical analysis methods and research group sizes. Theses were examined using the document analysis method and analyzed using the content analysis method. When the findings obtained were examined, it was seen that the majority of theses published in this field were prepared using quantitative research designs, and in parallel with this situation, the most used statistical methods consisted of predictive methods such as descriptive statistics, Pearson correlation analysis, t-test and ANOVA. It has been determined that research is most frequently conducted with university and high school students. It has been observed that the most studied subject area is personal social guidance areas, and in terms of sample size in theses, the most preferred sample size is between 301-600 participants and 601-1000 participants. The research findings were discussed within the framework of the literature.

Keywords: Guidance and Psychological Counseling, document analysis, postgraduate theses.

¹ Psikolojik Danışman, Milli Eğitim Bakanlığı, busra.akyurek.40@gmail.com

² Profesör Doktor, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, dgenctanirim@ahievran.edu.tr

GİRİŞ

Rehberlik ve Psikolojik Danışma (RPD) alanı bireylerin kişisel, sosyal, akademik ve mesleki gelişimlerini ve ihtiyaçlarını başarıyla tamamlamalarına yardımcı olan önemli bir hizmet alanıdır (Myrick, 2003; Tan, 2000). Bu genel tanımı daha da derinleştirmek gerekirse bireyin karşılaştığı problem durumlarına uygun çözümler üretebilmesi, kendini ve kapasitesini gerçekçi bir bakış açısıyla değerlendirip anlayabilmesi ve yaşamına istediği doğrultuda yönlendirmesini sağlayacak kararlar almasına destek sağlayacak uzman kişilerce yürütülen profesyonel bir yardım sürecidir (Kepçeoğlu,1994). RPD alanının önemli işlevleri arasında bireylerin iyi oluşunu ve psikolojik refahını etkileyen değişkenleri belirlemek, etkilemek ve kontrol etmek de bulunmaktadır. Bu yönüyle bireylerin çeşitli psikososyal yaşam becerileri geliştirerek, onları zorlayacak yaşam olayları ile karşılaştıklarında etkili baş etme yetkinliğine sahip olmalarını amaçlayan bir hizmet alanıdır (Savi Çakar, 2018). Üniversitelerin çatısı altında eğitimi ve öğretimi verilen tüm disiplin alanlarında olduğu gibi RPD alanında da lisansüstü eğitimler aracılığıyla alandaki bilgi birikimini zenginleştirme ve yetkin araştırmacılar yetiştirme faaliyetleri sürdürülmektedir.

Eğitim kurumları içerisinde üniversiteler bilimsel bilgiyi üretme ve yayma özelliğiyle önemli bir konuma sahiptir. Üniversiteler bu önemli özelliği, sahip olduğu akademik kadro ve bu kadronun yürüttüğü lisansüstü eğitimlerle gerçekleştirmektedir. Lisansüstü eğitim sürecinde ciddi bir bilgi aktarımı ve bu bilginin geliştirilip dönüştürülmesiyle tezler oluşturulmaktadır. Bu süreç araştırma kültürün ve geleneğini oluşturmaktadır (Sağlam Arı vd., 2009). Lisansüstü eğitimin amacı; öğrenciye bilimsel araştırma yapabilme becerisi kazandırma bununla beraber öğrencinin ulaştığı bilgiyi analiz etme, değerlendirme ve yorumlama kabiliyetlerinin oluşmasını sağlamaktır. Öğrenci lisansüstü eğitim sürecinde edindiği bu bilgi, beceri ve yaşantılarla yeni kavramsal bağlantılar, araştırmalar meydana getirerek yeni bilgi üretebilir seviyeye ulaşmaktadır (Şenyurt ve Özer Özkan, 2017). Lisansüstü eğitim pek çok misyonu bünyesinde toplayan önemli bir eğitim sürecidir. Bu sürecin önemli çıktıları; bilim insanı yetiştirmek, entelektüel birikime katkı sağlamak, bilim-teknoloji gibi topluma hizmet edecek yenilikler üretmek, araştırmacı ve alanın ihtiyaç duyduğu iş gücünü yetiştirmek, araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) çalışmaları yürütmek sayılabilir (Eskici ve Çayak, 2017; Türker, 2001). Lisansüstü eğitim sürecinin önemli çıktılarından biri olan bilimsel bilginin ortaya konulması belirli aşamaları olan bir süreci beraberinde getirmektedir. Bu sürecin aşamalarına bakıldığında; araştırma probleminin belirlenmesi, hipotez-varsayım-sınırlılıkların açıklanması, araştırma yöntemi, veri toplama ve analizi süreçlerinin belirlenmesi, bulguların açıkça ortaya konularak bilimsel birikim çerçevesinde yorumlamaların yapılması olarak sıralanmaktadır (Kumar, 2005). Lisansüstü tezler bilim alanlarının aktif kalmasına ve gelişimini sürdüren bir ilerleme içerisinde olmasına değerli katkılar sunmaktadır. Tezlerin üretilmesi ve tamamlanması sürecinde önemli kıstaslar bulunmaktadır: Geçerliliğin ve güvenilirliğin sağlanmış olması, tekrarlayan araştırmalar olmaması, alanında uzman bir jürinin önünde

savunulması bu kıstaslar arasında sayılabilir. Bu süreç ilgili alandaki bilimsel bilginin seyrini ortaya koymaktadır (Şenyurt ve Özer Özkan, 2017).

Bir bilim alanında üretilen yüksek lisans ve doktora tezleri mevcut alanla ilgili dönemin bilimsel geleneğine, çalışma konularına, araştırma eğilimlerine etki etmekte ve bunlardan etkilenmektedir. Bu tezlerin analiz edilmesi söz konusu bilimsel alandaki güncel eğilimleri, çalışma konularını, analiz ve çözümlemeleri, üretilen bilimsel içeriği, sıklıkla çalışılmış içerikleri ya da yeni çalışma konularını görmeye ve daha geniş bir bakış açısı kazanmaya yardımcı olmaktadır (Karadağ, 2009; Yılmaz vd., 2015). Bilimsel ilerleme ve toplumsal gelişim ancak var olanı iyi anlayıp analiz ederek sonrasında ise var olanı daha ileri bir noktaya getirecek girişimlerde bulunarak mümkün olmaktadır (Alp ve Şen, 2021). Çağımızda bilginin hızlı üretilmesi ve uygulanmasının bir sonucu olarak ülkemizde de bilgi çağına yetişmek adına yükseköğretim kurumlarının sayısı arttırılmıştır. (Bozan, 2012). Bilimsel çalışmalardaki hızlı niceliksel artış zaman zaman belirli başlıklar altında bu çalışmaları incelemek, bilimin akış yönünü, çağın ihtiyaçlarını anlamaya ve eğilimleri saptayabilmek açısından bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bilimsel araştırmaların belirli başlıklar altında derlenerek analize tabi tutulması alanda çalışma yürüten bilim insanları için yol göstericidir (Cohen vd., 2007).

RPD alanında yürütülen araştırma eğilimi çalışmalarına bakıldığında; Güven ve arkadaşları tarafından 2009 yılında yayınlanan ve RPD alanında 1990 yılından 2008 yılına kadar Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi'nde yayınlanan makalelere dair yapılan inceleme çalışması, Güven ve Aslan tarafından 2018 yılında yayınlanan ve 2012-2016 RPD alanında Türkiye'de yayınlanan makalelere dair inceleme çalışması, Seçer ve arkadaşları (2014) tarafından 2007-2011 yılları arasında RPD alanında yapılmış bilimsel çalışmaların araştırma eğilimlerini belirlemeye yönelik bir araştırma yürütüldüğü görülmektedir. Araştırmacılar için bu türde literatür taraması önemli bir süreçtir. Yapılan bu taramalar vasıtasıyla alandaki bilimsel birikim anlaşılırken tekrardan kaçınılır, mevcut bilimsel alandaki problem durumları iyi analiz edilebilir. Diğer yandan bu tür araştırma çalışmaları alanda yeni bilgilerin üretimi için yol gösterici olurken alana dair problem çözücü araştırmaların yürütülmesine olanak sağlayabilir. Bu nedenle literatür taraması niteliğindeki araştırma eğilimi çalışmaları bilimsel ilerleme için önemli bir konuma sahiptir.

YÖK 2013-2014 yılı eğitim öğretim yılı lisansüstü öğrenci verilerine bakıldığında 265 bin yüksek lisans ve 67 bin doktora öğrencisi olmak üzere toplamda 332 bin lisansüstü öğrencinin eğitimini sürdürdüğü görülmektedir. 2023-2024 verilerine bakıldığında ise 409 bin yüksek lisans ve 108 bin doktora öğrencisi olmak üzere 517 bin lisansüstü öğrencinin eğitimini sürdürdüğü görülmektedir (YÖK, 2024). Bu veriler ışığında düşünüldüğünde geçtiğimiz on yıl içerisinde yüksek öğretim kurumlarının lisansüstü eğitim kapasitesini yaklaşık iki katına çıkardığı görülmektedir. Bu durum lisansüstü tezlerinin sayısını arttırmakta

dolayısıyla bu tezleri belirli başlıklar altında tek bir noktada toparlayıp incelemeyi güç hale getirmektedir. Bu çalışma da RPD alanında sadece son iki yılda 850’den fazla lisansüstü tez üretilmesi çalışmanın kapsamını yıl olarak geniş tutmayı güçleştirmiştir. Bu nedenle bu araştırmada kapsamın 2022 ve 2023 yılları ile sınırlandırılması uygun görülmüştür.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı Türkiye’ de Rehberlik ve Psikolojik Danışma (RPD) alanında yayınlanmış lisansüstü tezlerinin sistematik bir şekilde gözden geçirilmesi olarak belirlenmiştir. Böylece ülkemizde RPD alanında son yıllarda yürütülen tez çalışmalarının araştırma konusu, araştırma yöntem ve teknikleri bakımından nasıl ve ne doğrultuda ilerleme sağladığı ve lisansüstü araştırma eğilimlerine ilişkin önemli bilgiler edinileceği düşünülmektedir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

- Lisansüstü çalışmalarda ele alınan konu ve değişken çeşitliliğine
- Lisansüstü çalışmalarda araştırma modeli çeşitliliğine,
- Lisansüstü tez çalışmalarında çalışma grubunun kimlerden oluştuğuna,
- Lisansüstü tez çalışmalarında çalışma grubunun büyüklüğüne,
- Lisansüstü tez çalışmalarında yapılan istatistiksel analizlere göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

YÖNTEM

Araştırma Yöntemi

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma kapsamında ulaşılan tez çalışmaları doküman analizine tabi tutulmuştur. Doküman analizi belirli bir amaç doğrultusunda tarama yaparak ulaşılan materyalin incelenerek değerlendirilmesi sürecidir (Karasar, 2005). Doküman analizi ile araştırmacı ulaştığı kaynakları belirlediği araştırma kriterleri çerçevesinde toplar, inceler ve analiz eder (O’Leary, 2017). Bu araştırmada Türkiye’de Rehberlik ve Psikolojik Danışma alanında üretilmiş lisansüstü tez çalışmalarını incelemeye yönelik bir doküman analizi çalışması yürütülmüştür. Bu amaç doğrultusunda inceleme kapsamına alınan tezler konu alanları ve ele alınan değişkenlerine, araştırma modeline, çalışma gruplarına, çalışma grubu büyüklüğüne ve kullanılan veri analizi yöntemlerine göre sınıflandırılarak incelenmiştir.

Evren ve Örneklem

İnceleme kapsamına alınacak tezlerin belirlenmesi amacıyla yapılandırılmış bir literatür taraması yapılmıştır. Literatür taraması, Ulusal Tez Merkezi veri tabanında bilim dalı olarak “Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık”, “Rehberlik ve Psikolojik Danışma”, “Rehberlik ve Psikolojik Danışma Eğitimi Bilim Dalı” ve “Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik” seçenekleri ile tarama yapılmıştır. Ulaşılan tezlerin araştırmaya dahil

etme kriterleri; Rehberlik ve Psikolojik Danışma alanında yayınlanmış lisansüstü tez çalışması olmak ve son iki yıl (2022-2023) içerisinde yayınlanmış olmak olarak belirlenmiştir. Yapılan tarama sonucunda 873 tez çalışması araştırmaya dahil edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada belirlenen çalışmaların incelenmesinde ve verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bununla birlikte içerik analizi istatistiki verileri işe koşarak araştırmacının bulgular üzerinde sistematik ve tarafsız bir değerlendirme yapma imkanı sunar (Koçak ve Arun, 2006). İçerik analizinde incelenen araştırma verilerinin tablollaştırılmasında frekans değerleri dikkate alınmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde bulgular frekans (f) sonuçları şeklinde tablolar halinde gösterilmiş ve elde edilen bulgulara ilişkin açıklamalarda bulunulmuştur.

Tablo 1. Tezlerin kişisel sosyal rehberlik konu alanlarına ilişkin elde edilen bulgular

Kategori	f	Kategori	f	Kategori	f
Psikolojik sağlamlık	50	Çocukluk dönemi duygusal istismarı/ istismar ve ihmal yaşantısı	5	Ahlaki çözüm/Ahlaki tutarsızlık	2
Öz yefkat	46	Duygusal öz yeterlik	5	Akıllı telefon bağımlılığı	2
Bilişsel esneklik	41	Duygusal şemalar/Şema alanları	5	Akran içsancılığı/Kıskançlık	2
Bağlanma stilleri/Bağlanma	41	FoMO (Gelişmeleri kaçırma korkusu)	5	Antisozyal davranışlar	2
Psikolojik iyi oluş	36	İyilik hali	5	Ayrışma bireyleşme	2
Duygu düzenleme	36	Karanlık üçlü kişilik özellikleri	5	Azım	2
Yaşam doyumu	34	Kendini sabotaj/engelleme	5	Bilişsel birleşme/ayrışma	2
Bilinçli farkındalık	31	Mental iyi oluş	5	Bilişsel değerlendirme sistemi/Zeka değerlendirme	2
Psikolojik esneklik	29	Olumsuz değerlendirilme korkusu	5	Cesaretlendirme karakter gücü/Cesaret	2
Covid-19 salgın süreci	26	Ölüm kaygısı/Ölüm algısı	5	Covid-19/Pandemiyle başa çıkma	2
Affetme/Affedicilik	25	Öz saygı	5	Çatışma eylem stilleri	2
Öz yeterlik	25	Özgüven/Güven	5	Çelişik duygulu cinsiyetçilik	2
Algılanan sosyal destek/Sosyal destek kaynakları	23	Problem çözme becerileri/Kişilerarası problem çözme	5	Çocukluk dönemi mutluluk-huzur anıları/Olumlu çocukluk yaşantısı	2
Sosyal medya bağımlılığı	21	Psikolojik doğum sırası/Doğum sırası	5	Davranış problemleri/Problemleri davranışlar	2
Mutluluk/Mutluluk korkusu/Mutluluk artırma stratejileri	20	Saldırganlık	5	Dijital/Çevrim içi oyun oynama motivasyonları	2
Mükemmelliyetçilik	20	Sorumluluk	5	Dikkat düzeyi/Dikkat	2
Öznel iyi oluş	20	Üstbiliş/Üstbilişsel farkındalık	5	Duygu gereksinimi	2
Çocukluk çağı travmaları/Orselenme yaşantıları	19	Aidiyet/Sanal aidiyet/Ait olma	4	Duygu sosyalleştirme	2
Depresyon	18	Aldatma	4	Duygusal yoğunluk/Duygusal deneyim	2
Umut	17	Aleksitimi	4	Duygusal/Sezgisel yeme	2
Benliğin ayrımlaşması	16	Baş çıkma stilleri/biçimleri	4	Dürtüsellik	2
Akran zorbalığı	14	Benliğin farklılaşması	4	Düşünme stilleri/Aşırı düşünme	2
İyi oluş	14	Bilgelik	4	Ekran bağımlılığı/Ekran süresi	2
Stres	14	Covid-19 korkusu/kaygısı	4	Fedakarlık algılanan doyum/zarar	2
Stresle başa çıkma/Strese bağlı büyüme	14	Çatışma çözme becerileri/stilleri/biçimleri	4	Geleceğe yönelik ilişkin tutum	2
Belirsizliğe tahammülsüzlük	13	Değerler/Değer yönelimleri	4	İltişim çatışması	2
Kişilik özellikleri/Kişilik	13	Duygusal farkındalık/Farkındalık	4	Kişilikte oyun oynama bozukluğu	2
Öz anlayış	13	Gelecek zaman perspektifi/ Zaman perspektifi	4	İntihar olasılığı	2
Toplumsal cinsiyet rolleri/Cinsiyet rolleri	13	İkincil travmatik stres	4	İntikam	2
Yalnızlık/Sanal ortamda yalnızlık	13	Kendinden memnun olma/Öz memnuniyet	4	Kendini affetme	2
Anksiyete/Anksiyete duyarlılığı	12	Kendini damgalama/Damgalama eğilimi	4	Kendini eleştirme/İçsel öz eleştiri	2
Benlik saygısı	12	Koşulsuz kendini kabul/Kendini kabul	4	Kişilerarası bağıllık	2
Bilişsel çarpıtma	12	Otomatik düşünceler	4	Kişilerarası problemler	2
Duygusal zeka	12	Psikolojik uyum/uyumsuzluk	4	Kişilerarası yetkinlik/Duygusal yetkinlik	2
Demografik özellik/değişken	11	Sağlıkta yaşam kalitesi/Yaşam kalitesi	4	Kişisel değişkenler/Kişisel ve kültürel değişkenler	2
Duygu düzenleme güçlüğü	11	Sosyal beceri	4	Kontrol/Kontrol odağı	2
Erken dönem uyumsuz/uyum bozucu şemalar	11	Sosyal dışlanma/Sanal dışlanma	4	Kötümserlikle başa çıkma/Savunmacı kötümserlik	2
Psikolojik dayanıklılık	11	Umutluluk	4	Kültürel tevazu/tevazu	2
Ruminasyon	11	Utangaçlık/Utangaç	4	Memnuniyet/Beden memnuniyeti	2
Akılcı olmayan inançlar/İrrasyonel düşünceler	10	Yas/Yas belirtileri/Sanal yas	3	Mizah/Mizah tarzları	2
Dijital bağımlılık/Dijital oyun bağımlılığı	10	Bağlanma yaranımları	3	Motivasyon	2
Psikolojik ihtiyaçlar/Temel ihtiyaçlar	10	Benlik değişimi	3	Nomofobi	2
Sosyal kaygı/Gruplararası kaygı	10	Benlik kurgusu	3	Obsesif kompulsif bozukluk/bilişler	2
Travma sonrası büyüme	10	Bireysel, aile ve toplumsal bütünlük duygusu/Bütünlük duygusu	3	Olumsuz düşünceler/Olumsuz duygularla baş etme	2
Empati	9	Çevrim içi sosyal karşılaştırma/Sosyal karşılaştırma	3	Öğrenilmiş güçlük düzeyi	2
İyimserlik/Trajik iyimserlik	9	Çeyrek yaşam krizi	3	Örgütsel bağıllık/Örgütsel destek	2
Öz denetim (Öz kontrol)	9	Çocukluk deneyimleri	3	Örütük zeka/Örütük zeka inançları	2
Öz duyarlılık	9	Dayanıklılık/Zihinsel dayanıklılık	3	Psikolojik dayanıklılık	2
Yaşamda anlam/Yaşamın anlamı	9	Dikkat eksikliği ve hiperaktivite/Dikkat eksikliği	3	Psikolojik eğilim	2
Arkadaş ilişkileri/Akran ilişkileri	8	Duygular/Duygu yönetimi	3	Psikolojik ihtiyaç doyumu	2
Duygusal/Ruh sağlığı okuryazarlığı/Ruh sağlığı	8	Duygusal iyi oluş	3	Psikolojik kurbanlık	2
Gelecek beklentisi/Olumlu gelecek beklentisi	8	Duygusal tepkiselilik	3	Psikolojik sorunlar/Ruhsal sorunlar	2
Öz düzenleme becerisi/Öz düzenlemeli öğrenme	8	Endişe	3	Reddedilme duyarlılığı	2
Yaşantsal/Deneyimsel kaçınma	8	Erkek rolü normları/Erkeklik	3	Sağlık kaygısı	2
Benlik/Kendilik algısı	7	Güvenli/Güvensiz/Kaygılı bağlanma	3	Siber mağduriyet	2
Kaygı	7	Manevi iyi oluş	3	Sorun alanları/Duygusal ve davranışsal sorunlar	2
Özgecilik	7	Mizaç/9 tip mizaç modeli	3	Sosyal bağıllık	2
Phubbing (Sosyotellizm)	7	Olumlu sosyal davranış	3	Sosyal damgalanma/Damgalanma korkusu	2
İletişim becerileri/İletişim	6	Oyun bağımlılığı/Sanal oyun bağımlılığı	3	Sosyal medya kullanımı	2
Kimlik stilleri/Kimlik/Kimlik işlevleri	6	Ozerklik/Duygusal ozerklik	3	Sportif sorunlarla başa çıkma/Spor yapma	2
Merhamet/Merhamet korkusu	6	Prosoyusal davranışlar/Prosoyusal etkileşimler	3	Suça sürüklenme/Suçla yönelik tutumlar	2
Öfke/Öfke ifade tarzları/Öfke kontrol problemi	6	Psikolojik/Depresif belirtiler	3	Suçluluk	2
Problemleri internet kullanımı	6	Psikosomatik şikayetleri-belirtiler/Somatizasyon	3	Şiddet eğilimi/Psikolojik şiddete maruz kalma	2
Riskli davranışlar/Risk alma	6	Sabır	3	Şükran	2
Siber zorbalık	6	Sıkıntıya dayanma/tolere etme kapasitesi/Gündelik sıkıntılar	3	Tek başına olma	2
Travma sonrası stres/Travma sonrası stres bozukluğu	6	Sosyal görüş kaygısı	3	Teknoloji kullanımı/İnternet kullanımı	2
Tükenmişlik/Covid-19 tükenmişliği	6	Sosyal ilgi	3	Toplulukluluk-bireycilik	2
Zorbalık/Zorbalık mağduriyeti	6	Sosyal onay ihtiyacı	3	Toplumsal cinsiyet rolleri stresi	2
Beş faktör kişilik özelliği	5	Yaratıcılık	3	Travma ile başa çıkma	2
İnternet bağımlılığı	5	Yaşam becerileri	3	Travma sonrası bilişler/Travma sonrası bilişsel yüklenme	2
Karar verme stilleri/becerileri	5	Yetersizlik duygusu/Yetersizlikten kaçınma çabası	3	Yakınlık tetikleyicileri/Yakınlık korkusu	2
Kişilerarası ilişki tarzı/boyutu	5	Yalnızlık	3	Yaşam amaçları/Yaşam amacı belirleme	2
Otantiklik	5	Akran mağduriyeti/Akran zorba ve mağduru	2	Yaşam sevgisi/Yaşam dengesi	2
Sosyal duygusal beceriler	5	Aldatılma/Aldatılma algısı	2	Yaygın anksiyete bozukluğu	2
Sosyal duygusal öğrenim/gelişim	5	Cinsiyet/Cinsiyet türleri	2	Zenofobi	2
		Kişilerarası bağıllılık	2	Zorbalıkla başa çıkma stratejileri/Zorbalığa müdahale etme	2

Tablo 1' in devamı niteliğinde frekans değerleri bir ($f=1$) olarak tespit edilmiş değişkenler bu paragrafta alfabetik olarak sıralanmaktadır. Ahlaki olgunluk, Akıl sağlığı, Akılcı ve akılcı olmayan düşünceleri, Algılanan ayrımcılık, Algılanan öz dönüşüm, Analitik düşünme, Aşkınlık düzeyi, Atılganlık, Azınlık olma yaşantıları, Bağışlayıcılık, Bakım yükü, Baskınlık düzeyi, Başkalarının duygularını yönetme davranışları, Bedeni beğenme, Beğenilme arzusu, Belirsizlik karşısında tutum, Bencillik, Benlik değerlendirmesi, Beslenme alışkanlıkları, Bilgisayar oyunu oynama, Bilişsel çıktılar, Bilişsel düzey, Bilişsel uyumsuzluk, Bireysel, ilişkisel ve çevresel dinamikler, Bireysel psikolojik etkiler, Bireysel ve çevresel değişkenler, Bireysel ve çevresel faktörler, Boyun eğici, Büyükenmeci narsistik kişilik özellikleri, Büyüme korkusu, Cinsel atılganlık, Cinsel doyum, Cinsel mite inanma, Cinsel öz yeterlik, Cinsel yaşam kalitesi, Cinsiyetçilik, Covid-19 salgını sürecine ilişkin deneyimler, Çevrim içi istismar, Çevrim içi sosyal davranışları, Çocuğun uyumu, Çocukluk çağı narsisizmi, Çocukluk dönemi örselenme yaşantıları, Çok yönlü eylemli kişilik özellikleri, Çözüm odaklı düşünme, Davranış stilleri, Değer verme, Deprem travmatik etkileri, Dışadönük problem davranışları, Duyarlı sevgi, Duyguları ifade etme, Duygulara ilişkin inançlar, Duyguları değiştirebilme inancı, Duygusal dışavurum, Duygusal esneklik, Duygusal manipülasyon, Duygusal şantaj, Dürüstlük-alçakgönüllülük kişilik özellikleri, Dünya inançları, Ekopsikolojik duyarlılık, Erillik-dişillik, Eylemlilik, Erteleme eğilimi, Eş bağımlılık, Eylem kimikleme, Eyleycilik-toplulukçuluk, Farklılıklara saygı, Feminist kimlik gelişimi, Feminizme yönelik tutum, Fiziksel ve duygusal istismar, Güç paylaşımı, Heyecan arama, HPV'ye ilişkin bilgi düzeyi, İhmal ve istismar geçmişi, İnsomnia, İnteroseptif farkındalık, İnternette yabancılarla etkileşim, Kadın stresi, Kadına yönelik fiziksel şiddet tutumu, Karakter gücü, Karar verme güçlükleri, Karşılıklı bağımlılık, Karşılıklı beklenti ve sorunları, Katkı, Kayıp yaşantılarında bitmemiş işler, Kendini açma, Kendini aşma, Kendini ayarlama, Kendini gerçekleştirme ihtiyacı, Kendine öz şefkat gösterme korkusu, Kendini saklama, Kendine saygı, Kendini toparlama gücü, Kendine zarar verme, Kısıtlamalar, Kişilerarası ilişkilerde incinme, Kişilerarası yeterlik, Kişiliğin karanlık yönleri, Kişisel erdemler, Kompulsif çevrim içi satın alma, Krize müdahalede kullanılan baş etme stratejileri, Kültürel zeka, Kuşaklararası aktarım, Kültüre duyarlı mindfulness, Kültürlerarası duyarlılık, Makyavelizm, Maneviyat, Mikro saldırı deneyimleri, Mindful kişilik özelliği, Minnettarlık, Mizaçsal farkındalık, Motivasyonel kararlılık, Nezaket, Olumlu olayların tadını çıkarma stratejileri, Olumsuz çocukluk çağı yaşantıları, Ontolojik iyi oluş, Öz disiplin, Öz tikslenme, Özel öğrenme güçlüğü, Özerk-ilişkisel benlik, Öznel sıkıntıları açma, Öznel sosyal statü algısı, Öznel zindelik, Özür dileme, Paradigma değişimi, Popülerite algısı, Pozitif şemalar, Proaktif kişilik, Problemli cep telefonu kullanımı, Problemli pornografi kullanımı, Problemli teknoloji kullanımı, Problemli yeme davranışı, Psikolojik faktörler, Psikolojik katılık, Psikolojik sağlık, Psikolojik sermaye, Psikososyal faktörler, Reviktimizasyon, Rol geçişleri, Saldırganlığa alternatif davranışlar, Sahtekarlık fenomeni, Sanal kimlik, Sığınmacı olgusu, Siber aylaklık, Sosyal adalet, Sosyal-duygusal-ahlaki gelişim, Sosyal fobi, Sosyal hayata entegrasyon becerisi, Sosyal ilişkiler, Sosyal kimlikle

özdeşleşme, Sosyal medyada beğenilmeme korkusu, Sosyal medyada görünüş algısı, Sosyal medya tutumu, Sosyal medyada yabancılaşma, Sosyal ödüllendirme, Sosyal uyum, Sosyal zeka, Sosyalleşme, Spritüel iyi oluş, Şema baş etme biçimleri, Şema kimyası, Şefkat yorgunluğu, Tamamlanma ihtiyacı, Teknoloji bağımlılığı, Toplumsal cinsiyet rol çatışması, Toplumsal cinsiyet rollerine dair tutum, Topluluk önünde konuşma kaygısı, Utançla başa çıkma, Uyku kalitesi, Uyum, Yaşam bağıllığı, Yaşam pozisyonları, Yaşam stresi, Yeme tutumu, Yetkinlik ve yakınlık algısı, Yükleme stilleri, Zihinsel iş yükü, Zihinselleştirme, 21. yüzyıl becerileri.

Tablo 1 incelendiğinde RPD alanında son iki yıl içerisinde yürütülen lisansüstü tez çalışmalarında kişisel sosyal rehberlik konu alanında en çok psikolojik sağlamlık (f=50), öz şefkat (f=46), bilişsel esneklik (f=41), bağlanma stilleri/bağlanma (f=41), psikolojik iyi oluş (f=36), duygu düzenleme (f=36), yaşam doyumu (f=34), bilinçli farkındalık (f=31), psikolojik esneklik (f=29), Covid-19 salgın süreci (f=26), affetme/affedicilik (f=25), öz yeterlik (f=25), algılanan sosyal destek/sosyal destek kaynakları (f=23), sosyal medya bağımlılığı (f=21), mükemmeliyetçilik (f=20), mutluluk/mutluluk korkusu/mutluluk arttırma stratejileri (f=20), öznel iyi oluş (f=20) konularının işlendiği görülmektedir. Ayrıca Tablo 1’de 306 farklı kişisel sosyal rehberlik konu alanı bulunduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2. Tezlerin psikolojik danışma ve psikoeğitim konu alanlarına ilişkin bulgular

Kategori	f	Kategori	f
Bilişsel davranışçı kurama dayalı/temelli psikoeğitim programları	10	Anadolu düşünürlerinin öğretileri ile bezenmiş psikolojik iyilik halini geliştirme programı	1
Psikolojik yardım arama/almaya yönelik tutum/Psikolojik yardım alan tutumu ve niyeti	8	Anlaşmazlık çözümü, müzakere ve altran arabuluculuğu psikoeğitim programı	1
Kabul ve kararlılık temelli/yönelimli psikoeğitim programı	5	Bilinçli farkındalık temelli program	1
Psikolojik danışma öz yeterliği	4	Bilişsel esneklik psikoeğitim programı	1
Rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri/alanı/programı	4	Bilişüstü beceriler eğitim programı	1
Affetme eğilimi geliştirmeye yönelik psikoeğitim programı	3	Çalışma psikolojisi kuramı	1
Bilişsel davranışçı (yaklaşım odaklı) grupla psikolojik danışma	3	Çevrim içi psikolojik danışmanlık	1
Pozitif psikoloji/Pozitif psikoloji müdahalesi/Pozitif psikoloji temelli psikoeğitim programı	3	Çift faktör modeli çerçevesinde hazırlanan çok boyutlu müdahale programı	1
Akılcı duygusal davranışçı yaklaşıma (terapi kuramına) dayalı psikoeğitim programı	2	Diyaletik davranış terapisi grup beceri eğitimleri	1
Altran zorbalığı ile başa çıkma/önleme sosyal beceri temelli/gölge oyunu temelli psikoeğitim programı	2	Dokuz tip mizaç modeline göre okul temelli program	1
Bilişsel davranışçı terapiye dayalı bireysel danışma/Bilişsel davranışçı yaklaşıma dayalı çevrim içi bireysel psikolojik danışma	2	Duygu düzenleme ve stresle baş etme psikoeğitim programı	1
Çocuk merkezli oyun terapisi/Oyun terapisi	2	EMDR odaklı grupla psikolojik danışma programı	1
Çözüm odaklı kısa süreli terapi yaklaşımına dayalı müdahale programı/psikoeğitim programı	2	Ergen ebeveyn çatışmalarına yönelik gerçeklik terapi temelli program	1
Duygusal okuryazarlık psikoeğitim programı	2	Fark'andalık temelli okul uygulamaları	1
Flört şiddetinde şiddeti önlemeye yönelik geliştirilen psikoeğitim programı/Flört şiddetine yönelik farkındalık programı	2	Farklılıklara saygı eğitim programı	1
Gestalt temas biçimleri/Gestalt temas kurma kapasitesi	2	Güçlendirme odaklı grupla psikolojik danışma programı	1
Kabul ve kararlılık terapisi temelli programlar	2	Akademik yılmazlık gelişim modeli	1
Kültüre duyarlı psikolojik danışma	2	Gerçeklik terapisi	1
Öz belirleme kuramı	2	Gerçeklik terapisine dayalı bireysel müdahale	1
Öz şefkat egzersizleri temelli psikoeğitim programı/Öz şefkat geliştirme programı	2	İlişkisel profesyonel yardım arama tutumu	1
Pozitif genç gelişimi temelli çevrim içi yılmazlık psikoeğitim programı/Pozitif gençlik gelişim temelli model	2	Kadın güçlendirme psikoeğitim programı	1
Psikolojik ilk yardım psikoeğitim programı	2	Karakter güçlerine dayalı akademik yılmazlık psikoeğitim programı	1
Psikolojik yardım ihtiyacı/gereksinimi	2	Kariyer kararsızlığı psikoeğitim programı	1
Rehberlik ve psikolojik danışma ihtiyaçları/Psikolojik danışma ihtiyaçları	2	Kariyer yapılandırma kuramı temelli psikoeğitim programı	1
Seçim kuramı temelli aile yılmazlık programı/Seçim teorisi temelli aile işlevselliği müdahale programı	2	Kişilerarası ilişkilerde duygu düzenleme psikoeğitim programı	1
Terapötik ittifak/Terapötik ittifakta müzakere	2	Manevi danışmanlık	1
Altran zorbalığına gölge oyunu temelli önleme programı	1	Metakognitif terapi temelli müdahale programı	1
Algılanan süpervizör tarzları	1	Mobil uygulama destekli akılcı düşünme eğitim programı	1
Bilinçli farkındalık temelli öz şefkat programı	1	Okul öncesi anne psikoeğitim programı	1
Birlikte ebeveynliğe geçiş programı	1	Özel yetenekli öğrencilere yönelik yapılan çalışmaları	1
Çatışma çözme programı	1	Boşanmaya uyum programı	1
Çocukluk çağında travmaya maruz kalmış ergenleri güçlendirmeye yönelik grup müdahale programı	1	Çocuk ihmali ve istismarı konulu psikoeğitim programı	1
Çözüm odaklı grupla psikolojik danışma	1	Problem çözme becerileri eğitimi	1
Diyalog kurarak okuma programı	1	Psikolojik danışma yardımı vermeye yönelik tutum	1
Ebeveyn psikoeğitim programı	1	Psikolojik danışmada yenilikçi yaklaşımlara dayalı psikoeğitim programı	1
Etkili psikolojik danışman nitelikleri	1	Psikolojik danışmanların alet çantası	1
HPV'ye ilişkin çevrim içi psikoeğitim programı	1	Resim analizi yöntemi	1
İlişkisel kültürel kurama dayalı ilişkisel yılmazlık programı	1	Ruh sağlığı okuryazarlığı psikoeğitim programı	1
İnternet bağımlılığını önlemeye yönelik psikoeğitim programı	1	Sanat terapisi odaklı grupla psikolojik danışma	1
Kabul ve kararlılık terapisi	1	Sinema-video destekli psikolojik danışma	1
Nesne ilişkileri	1	Sözsüz davranış eğitimi programı	1
Okul terkini önlemeye yönelik psikoeğitim programı	1	Şiirle psikoeğitim programı	1
Okulda şiddetle baş etmede öğretmen becerilerini geliştirmeye yönelik şiddetsiz karşı koyma programı	1	Temel duygu düzenleme beceri programı	1
Öz anlayış programı	1	Yaratıcı drama	1
Öz düzenleme psikoeğitim programı	1	Yaratıcı drama temelli duygusal zeka geliştirme programı	1
Öz kontrol odaklı psikoeğitim programı	1	Yaratıcılık temelli doğa terapisi	1
Öznel iyi oluşu arttırma programı	1	Danışanı bütüncül değerlendirme yeterliği	1
Planlı davranış kuramı yönelimli psikoeğitim programı	1	Dinamik yönelimli kısa-yoğun-acil psikoterapi	1
Pozitif psikoterapi temelli grupla psikolojik danışma	1	Evebeyn çocuk etkileşim terapisi	1
Psikolojik ilk yardım becerileri	1	Farkındalık temelli psikoeğitim programı	1
Psikolojik yardım arama engeli	1	Fisher'ın boşanma sonrası yaşama uyum programı	1
Rehabilitasyon psikolojik danışmanlığı	1	Fiziksel ve duygusal istismarın önlenmesi sürecinde öğrenci odaklı çok düzeyli müdahale uygulamaları	1
Rol oynamaya dayalı grupla psikolojik danışma uygulamaları	1	Kariyer gelişimini destekleyici çevrim içi karar verme becerileri programı	1
Seçim teorisi	1	Kontrol değer kuramı	1
Sivil toplum kuruluşları bağlamında psikolojik hizmetler	1	Narrative yaklaşım	1
Sosyal yetkinlik becerilerini destekleyen günlük eğitim uygulamaları	1	Strese bağlı büyüme psikoeğitim programı	1
Şema terapi modeli	1	Süpervizyon doyum	1
Terapistle bağlanma	1	Terapotik hikaye kullanımı	1
Yakın ilişkiler odaklı psikoeğitim	1	Yaratıcı drama temelli hazırlanan eğitim programı	1
Yatırım modeli	1	Yüz yüze ve çevrim içi psikolojik danışmaya yönelik tutum	1
Yönlendirici grup oyun terapisi	1		

Tablo 2’de Bilişsel davranışçı temelli psikoeğitim programları genel bir başlık altında toplanmıştır: Bu kapsamda hazırlanan psikoeğitim programlarından yedi tanesinin tam başlıkları ise şu şekildedir: Bilişsel davranışçı terapi temelli zorbalığa müdahale psikoeğitim programı, Bilişsel davranışçı terapiye dayalı öfke kontrol becerileri psikoeğitim programı, Bilişsel davranışçı yaklaşım temelli çevrim içi akademik motivasyon psikoeğitim programı, Akademik öz yeterlik inançları, umut ve okulda öznel iyi oluş düzeylerinin arttırılmasına yönelik BDT programı, Sosyal kaygıyı azaltmaya yönelik bilişsel davranışçı temelli çevrim içi psikoeğitim programı, Tutarlılık duygusuna yönelik bilişsel davranışsal program, Sınav kaygısına yönelik bilişsel davranışçı terapi odaklı oyunlaştırılmış kendine yardım uygulaması.

Tablo 2’de Kabul ve kararlılık terapisine dayalı programlar genel bir başlık altında toplanmıştır. Bu kapsamda hazırlanan programların tam başlıkları ise şu şekildedir: Kabul ve kararlılık terapisi yönelimli evlilik öncesi ilişki güçlendirme programı, Kabul ve kararlılık terapisine dayalı kendi kendine yardım müdahalesi.

Tablo 2 incelendiğinde RPD alanında son iki yılda yürütülen lisansüstü tez çalışmalarında psikolojik danışma ve psikoeğitim konu alanında en çok Bilişsel davranışçı kurama dayalı psikoeğitim programları (f=10), psikolojik yardım aramaya/almaya yönelik tutum (f=8), Kabul kararlılık terapi temelli/yönelimli psikoeğitim programı (f=5), psikolojik danışma öz yeterliği (f=4), Rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri/alanı/programı (f=4), Affetme eğilimi geliştirmeye yönelik psikoeğitim programı (f=3), Bilişsel davranışçı (yaklaşım odaklı) grupla psikolojik danışma (f=3), Bilişsel davranışçı kurama dayalı/temelli psikoeğitim programı (f=3) ve Pozitif psikoloji temelli psikoeğitim programları (f=3) konularının işlendiği görülmektedir. Ayrıca Tablo 2’de 130 farklı psikolojik danışma ve psikoeğitim konu alanının bulunduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3. Tezlerin aile, evlilik ve romantik ilişkiler konu alanlarına ilişkin bulgular

Kategori	f	Kategori	f	Kategori	f
Evlilik doyumu	17	Aile içi şiddete maruz kalma	1	Romantik ilişki istisması	1
Anne-baba (ebeveyn) tutumları	14	Aile katılımı	1	Romantik ilişki kalitesi	1
Romantik ilişki doyumu	9	Aile mahkemeleri destekleri	1	Romantik ilişkide kopma deneyimi	1
Ebeveyn kabul-reddi	8	Aile öz yeterliği	1	Romantik ilişkilerde aynılık uyumu	1
Helikopter anne-baba(ebeveyn) tutumları	8	Aile sistemi	1	Romantik ilişkilerde bağlanma	1
İlişki doyumu	8	Aile stresi	1	Romantik ilişkilerde beklentilere dair farkındalık	1
Evlilik uyumu	7	Aile ve iş yaşam rolleri çatışması	1	Romantik ilişkilerde ilişki niteliği	1
Aile yaşam doyumu	6	Aile yaşam döngüsü	1	Romantik ilişkilerde kendini açma	1
Aile ilişkileri/Kök aile ilişkileri	6	Aktör partnet karşılıklı bağımlılık	1	Romantik yetkinlik	1
Algılanan ebeveyn ilişkisi/ilişki tarzı	5	Ana babalık davranışları	1	Stresle çift olarak başa çıkma	1
Ebeveynlik stresi	5	Anne baba reddi	1	Şema kimyasının eş seçimindeki rolü	1
Aile iklimi	4	Anne tutumu	1	Uzak mesafeli evlilik ilişkisi	1
Dijital ebeveynlik farkındalığı/Dijital ebeveynlik	4	Anne yılmazlığı	1	Üniveriste sınavına hazırlanan öğrenci annelerinin deneyi	1
Ebeveyn-çocuk ilişkisi	4	Anne-çocuk ilişkisi	1	Yakın partner ilişkilerinde psikolojik şiddet	1
Flört şiddeti/Psikolojik flört şiddeti	4	Annelik ikircikliği	1	Yasal boşanma sürecindeki ailelerin deneyimleri	1
Flört şiddetine yönelik tutum	4	Annelik kimliği	1		
Aile işlevleri/Aile işlevselliği/Kök aile işlevselliği	3	Aşk tutumları	1		
Aile yılmazlık düzeyi/Ailede yılmazlık	3	Bekarlığa ilişkin tutumlar	1		
Ailede iletişim kalıpları	3	Çift ilişkileri	1		
Babalık rolü algısı/Babalık	3	Çift uyumu	1		
Çocuk yetiştirme tutumu	3	Çiftler arası şiddet kabul düzeyi	1		
Ebeveyn öz yeterliği	3	Duyarlı ebeveynlik	1		
Ebeveynlik stilleri/Annelerin ebeveynlik stilleri	3	Duygusal boşanma düzeyi	1		
Eş desteği	3	Duygusal ilişki biçimleri	1		
Eş tükenmişliği	3	Duygusal ilişki biçimleri	1		
Kardeş ilişkileri	3	Duygusal ilişki mutluluğu	1		
Ortak ebeveynlik	3	Ebeveyn davranışları	1		
Romantik ilişki inancı/Evlilik ilişki inancı	3	Ebeveyn içsel düşünme işlevselliği	1		
Romantik ilişki istikrarı/İlişki istikrarı	3	Ebeveyn rolleri	1		
Aile aidiyeti	2	Ebeveyn suçluluğu	1		
Aile desteği	2	Ebeveyn yalanları	1		
Aile içi ilişkiler/iletişim	2	Ebeveyn yetersizlik duygusu	1		
Aile uyumu	2	Ebeveyn yetkinlikleri	1		
Aile yaşam kalitesi/Aile yaşamı	2	Ebeveyne bağlanma	1		
Aileden/Anne babadan algılanan duygusal istisna	2	Ebeveynin özel gereksinimli çocuğu kabulü	1		
Algılanan anne baba davranış biçimleri	2	Ebeveynle çatışma	1		
Anne baba(Ebeveyn) kabulü	2	Ebeveynlik tarzı	1		
Baba katılım düzeyi	2	Ergen ebeveyn çatışması	1		
Birlikte ebeveynlik algısı/Ebeveynlik algısı	2	Eş kabul reddi	1		
Boşanma sonrası yaşama uyum/Boşanmaya uyum	2	Eş seçiminde sınırlandırıcı inançlar	1		
Ebeveyn desteği/Ebeveyn öz yeterlik desteği	2	Eş seçme stratejileri	1		
Ebeveyn duygusal erişilebilirliği	2	Eş kendini açma	1		
Ebeveynlerde güç paylaşımı/algısı	2	Evlilik algısı	1		
Ebeveynleştirilme/Ebeveynleşme	2	Evlilik hoşnutsuzluğu	1		
Eş yabancılaşma	2	Evlilik öz yetkinliği	1		
Evliliğe yüklenen anlam	2	Evlilik sadakati	1		
Evlilik beklentileri	2	Evlilik tutumu	1		
Evlilik çatışması	2	Evlilikte başa çıkma stratejileri	1		
Evlilik ilişki bağımlılığı/İlişki bağımlılığı	2	Evlilikte sorun çözme	1		
Evlilik kalitesi	2	İlişki etiği	1		
İlişkisel ihtiyaç doyumu/İlişkisel ihtiyaçlar	2	İlişki sürdürme stratejileri	1		
İlişkisel yılmazlık	2	İlişkisel öz yeterlik	1		
İş aile çatışması/İş aile çatışması yönetme	2	İlişkisel şiddetin faili ve mağduru	1		
Romantik ilişkilerde algılanan istisna	2	İlişkiye bağlılık	1		
Romantik ilişkilerde kıskançlık	2	İş aile çatışması yönetme öz yeterliği	1		
Romantik ilişkilerde yakınlık/yakınlık başlatma	2	Kardeş kıskançlığı	1		
Sharenting	2	Kardeş zorbalığı	1		
Siber flört istisması/Siber flört şiddeti	2	Kök aile ebeveynlik tutumları	1		
Yakın partner/Yakın ilişki şiddeti	2	Mükemmelliyetçi aile tutumu	1		

Tablo 3 incelendiğinde RPD alanında son iki yılda yürütülen lisansüstü tez çalışmalarında aile, evlilik ve romantik ilişkiler konu alanında en çok evlilik doyumu ($f=17$), anne-baba (ebeveyn) tutumları ($f=14$), romantik ilişki doyumu ($f=9$), ilişki doyumu ($f=8$), helikopter anne baba (ebeveyn) tutumları ($f=8$), ebeveyn kabul reddi ($f=8$) konularının işlendiği görülmektedir. Ayrıca Tablo 3'te 133 farklı aile ve romantik ilişkiler konu alanının bulunduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4. Tezlerin eğitsel rehberlik konu alanlarına ilişkin bulgular

Kategori	f
Okula bağlanma/Okul bağlılığı	11
Akademik erteleme	10
Sınav kaygısı	10
Başarı/Başarı motivasyonu/Başarı hedefleri	9
Akademik öz yeterlik/yetenlik	8
Akademik motivasyonsuzluk/motivasyonsuzluk	7
Okul başarısı/Akademik başarı	6
Okul iklimi	5
Akademik yılmazlık	4
Okul tükenmişliği	4
Akademik güdülenme	3
Üniversite yaşamına uyum/Okula uyum	3
Akademik azim	2
Ders çalışmaya motive olma	2
Derse katılım	2
Ebeveyn akademik başarı desteği/baskısı	2
Okul reddi	2
Okula aidiyet/Üniversiteye aidiyet	2
Pozitif öğretmen özellikleri/yordayıcıları	2
Uzaktan eğitim	2
Akademik bağlamda akış	1
Akademik beklentiler	1
Akademik dayanıklılık	1
Akademik kaygı	1
Akademik öz düzenleme	1
Akademik sahtekarlık	1
Akademik yeterlik	1
Başarısızlık korkusu	1
Çalışma kaygısı	1
Ders çalışma becerileri	1
Ders dışı etkinliklere katılım	1
Kendi kendine öğrenme	1
Matematik dersiyle ilgili başarı duygusu	1
Okul doyumu	1
Okul kültürü	1
Okul motivasyonu	1
Okul olgunluğu	1
Okul terki riski	1
Okul türü tercih nedenleri	1
Okularda astımlı çocukları yaşadığı deneyimler	1
Okulda nezaket	1
Okulda zorbalık	1
Öğrenciliğe dönük tutum	1
Öğrenme stili	1
Öğretmen yetkinliği	1
Sınıf içi disiplin yöntemleri	1
Sınıf iklimi	1
Sınıf liderliği	1
Veli katılımı	1
Yaşam boyu öğrenme	1

Tablo 4 incelendiğinde RPD alanında son iki yılda yürütülen lisansüstü tez çalışmalarında eğitsel rehberlik konu alanında en çok okula bağlanma/okul bağlılığı ($f=11$), sınav kaygısı ($f=10$), akademik erteleme ($f=10$), başarı/başarı motivasyonları/başarı hedefleri ($f=9$), akademik öz yeterlik/yetenlik ($f=8$) konularının çalışıldığı görülmektedir. Ayrıca Tablo 4'te 50 farklı akademik rehberlik konu alanının bulunduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5. Tezlerin mesleki rehberlik konu alanlarına ilişkin bulgular

Kategori	f
Kariyer uyumu/uyumluluğu	9
Mesleki tükenmişlik/İş tükenmişliği	7
Kariyer kararsızlığı/Mesleki kararsızlık	6
Mesleki doyum/İş doyum	6
Kariyer kaygısı	5
Kariyer geçiş süreci/durumları	3
Kariyer gelişimi/Kariyer geliştirme arzusu	3
Kariyer kararı öz yeterliği/yetenliği	3
Algılanan gelecekteki insana yakışır iş/İnsana yakışır iş	2
İşe bağlılık	2
Kariyer engelleri	2
Kariyer farkındalığı/Kariyer farkındalık düzeyi	2
Kariyer iyimserliği	2
Kariyer karar verme güçlükleri	2
Kariyer karar verme öz yeterliği/öz yetkinliği	2
Kariyer kararlılığı/kararları	2
Kariyer olgunluğu/Mesleki olgunluk	2
Kariyer stresi/distresi	2
Kariyer yapılandırma	2
Okuldan/Universiteden işe başarılı geçiş	2
Algılanan gelecekteki istihdam edilebilirlik	1
Anımlı çalışma	1
Çalışma yaşam kalitesi	1
Düzenli iş	1
Endüstri 4.0 bağlamında kariyer kaynakları	1
Fonksiyonel olmayan kariyer inançları	1
İş akışı deneyimleri	1
İş durumu değişkenleri	1
İş performansı	1
İş umudu	1
İşe bağlı duygusal tükenmişlik	1
Kariyer danışmanlığı	1
Kariyer kararsızlığı ile başa çıkma	1
Kariyer kavramları	1
Kariyer problem alanları	1
Kariyer psikolojik danışmanlığı ve rehberlik hizmetleri	1
Kariyer psikolojik danışmanlık öz yeterliği	1
Kariyer sonlandırma nedenleri	1
Kariyer sorunları	1
Kariyer sürdürülebilirliği	1
Kariyer şoku	1
Kariyer ve yetenek gelişimi yetkinlikleri	1
Kariyer yardımı arama davranışı	1
Meslek seçiminde aile etkisi	1
Mesleki benlik saygısı	1
Mesleki eğitime yönelik tutum	1
Mesleki ilgi	1
Mesleki kişilik tipleri	1
Mesleki motivasyon	1
Mesleki yaşam doyum	1
Özel yetenekli öğrencilere sunulan mesleki rehberlik hizmetleri	1
Toplumsal cinsiyete dayalı meslek seçimi tutumu	1

Tablo 5 incelendiğinde RPD alanında son iki yılda yürütülen lisansüstü tez çalışmalarında mesleki rehberlik konu alanında en fazla kariyer uyumu/uyumluluğu ($f=9$), mesleki tükenmişlik/iş tükenmişliği ($f=7$), kariyer kararsızlığı/mesleki kararsızlık ($f=6$), mesleki doyum/iş doyum ($f=6$), kariyer kaygısı ($f=5$) konularının çalışıldığı görülmektedir. Ayrıca Tablo 5'te 52 farklı mesleki rehberlik konu alanının bulunduğu tespit edilmiştir.

Tablo 6. Tezlerin çalışma gruplarına ilişkin bulgular

Kategori	f	Kategori	f
Üniversite öğrencileri	190	24-31 aylık çocuklar ve anneleri	1
Lise öğrencileri	157	60-66 ay ile 67 ay ve üzeri ilkökula başlayan ortaöğretim öğrencileri	1
Genç yetişkin/Beliren yetişkin	68	65 yaş üstü bireyler	1
Ortaokul öğrencileri	64	9. sınıfı tekrar eden öğrencileri ve velileri	1
Yetişkinler	60	Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüğünde çalışan uzmanlar	1
Evlı bireyler	40	Aile apartmanında yaşayan anneler	1
Ebeveynler	33	Aile mahkemesi hakimleri	1
Öğretmenler	32	Aile mahkemesi uzmanları	1
Psikolojik danışmanlar	32	Alanında uzman bireyler (öğretim görevlisi, psikolog, hakim, pedegog, araştırma görevlisi)	1
İlkokul öğrencileri	22	Almanya'da ikamet eden Alman kökenli yetişkinler ile Türkiye'de yaşayan Türk kökenli yetişkinler	1
Anneler/Çalışan anneler	15	Anneanne	1
Psikolojik danışman adaylar	15	Astım hastası öğrenciler ve anneleri	1
Eğitim fakültesi öğrencileri/Öğretmen adayları	10	Atama bekleyen öğretmenler	1
Romantik ilişkisi olan birey/Romantik ilişkisi olan bekar bireyler	8	Batı Trakya Türk'ü ve İstanbul Rum'u genç yetişkinler	1
Anaokulu/Okul öncesi öğrencileri	7	Covid-19 döneminde psikolojik destek başvurusunda bulunanlar	1
Kadınlar/Üniversiteli kadın öğrenciler	6	DHEB tanı 6-11 yaş arası çocuklar	1
Üstün/Ozel yetenekli ergenler/öğrenciler	6	Doktora mezunu psikolojik danışman	1
Engelli/Ozel eğitim gereksinimli çocuğı olan ebeveynler/aileler	5	Düşük sosyo-ekonomik düzeydeki ergenler	1
Evlı kadınlar	5	Ekzojen obezitesi olan ergen	1
Babalar	4	En az biri Covid-19 geçmiş çiftler	1
Boşanmış aile çocukları/Ebeveynleri boşanmış ergenler/Aile bütünlüğü olmayan ergenler	4	Engelli bireyler	1
Lisede öğrenim gören çocuğı olan ebeveynler/Lisede çocuğı olan anneler	4	Ergen çocuğı olan sosyoekonomik düzeyi orta ve üzeri olan anneler	1
Ozel gereksinimli çocuğı olan anneler/ebeveynler	4	Eşcinsel yönelimlerinde değişim olması talebiyle psikolojik danışmana başvuran bireyler	1
Boşanmış birey/Boşanma yaşantısı olan bireyler	3	Evlı öğretmenler	1
Kurumsal firma çalışanları/Ozel sektörde çalışan bireyler/Çalışanlar	3	Evlı şirket çalışanları	1
LGBT+ bireyler/LGBT+ ve heteroseksüel bireyler	3	Fziki yetersizliği olan lise öğrencisi ve işvereni	1
Yakınını kaybetmiş bireyler/Yas yaşamış bireyler	3	Geç ergenlik dönemindeki bireyler	1
12-18 yaş arası online istismara maruz kalmış bireyler/Cinsel istismara uğramış ergen	2	Heteroseksüel çiftler	1
Covid-19 pandemi kliniklerinde çalışan sağlık çalışanları/Sağlık çalışanları	2	İlk bebeklerini bekleyen evli ve bir arada yaşayan çiftler	1
Espor ve geleneksel spor katılımcıları/Espor oyuncuları	2	İran ve Türkiye üniversite öğrencileri	1
Evlı olmayan/Bekar bireyler	2	İran'da öğrenim gören 12-16 yaş öğrencileri	1
Mezun öğrenciler	2	İtfaye çalışanları	1
Nişanlı bireyler/Evlilik öncesindeki bireyler	2	Kanserli çocuğı sahip ebeveynler	1
Otizm spektrum bozukluğu tanı ı çocuğı olan anne ve babalar/ebeveynler	2	Kaynaşturma eğitimi gören ilkökul çocuğı olan ebeveynler	1
Ozel gereksinimli ebeveyni olan bireyler/Sağır ebeveyni sahip bireyler (CODA)	2	Mesleki Teknik ve Anadolu liselerinin denizcilik alanında öğrenim gören öğrencileri	1
Romantik ilişki kaybı yaşayan genç yetişkinler/Romantik aştan kopma deneyimi yaşamış bireyler	2	Mevsimlik tanı ı işçisi olan ve olmayan lise öğrencileri	1
Sevgi evinde kalan/Kurum bakımı altındaki çocuklar	2	Okulu seven ve sevmeyen öğrenciler	1
Suriyeli göçmen ergenler/Göçmen öğrenciler	2	Otizm spektrum bozukluğu tanı ı 5-19 yaş aralığında bireyler	1
Suriyeli sığınmacı kadınlar/Mülteci kadınlar	2	Otizm spektrum bozukluğu tanı ı öğrencisi olan öğretmenler	1
Türkiye ve Azerbaycan lise öğrencileri	2	Otizm spektrum bozukluğu tanı ı olan ve olmayan çocuğı sahip ebeveynler	1
Türkiye ve Kırgızistan üniversite öğrencileri	2	Otizm tanı ı alan ve tipik gelişim gösteren 2-7 yaş arası çocuklar ile ebeveynleri	1
Üstün/Ozel yetenekli ve normal gelişim gösteren ortaokul öğrencileri	2	Öğretim elemanları	1
Zorlu yaşam koşullarına maruz kalmış kadınlar/Şiddet gören kadınlar	2	Ozel gereksinimli çocuğı olan ve olmayan ebeveynler	1
25-45 yaş arası çalışma hayatı deneyimlemiş bireyler	1	Ozel öğrenme güçlüğü tanı ı olmuş çocuğı olan bireyler	1
Adli olaylara dahil olmuş genç yetişkinler	1	Parçalanmış aileye sahip bireyler	1
Almanya ve Türkiye'deki üniversite öğrencileri	1	Psikoloji alanında uzmanlar	1
Azerbaycan'da öğrenim gören üniversite öğrencileri	1	Sınıfında yabancı uyruklu öğrenci bulunan sınıf öğretmenleri	1
Beliren yetişkin erkekler	1	Sosyal sorumluluk çalışmalarında gönüllülük yapan beliren yetişkinler	1
Boşanma avukatları	1	STK'larda sığınmacılara hizmet veren ruh sağlığı çalışanları	1
Boşanma yoluyla oluşan tek ebeveynli aileler	1	Stres verici yaşam olayları yaşamış beliren yetişkin	1
Boşanmış kadın/Evliliğinde problem yaşayan kadınlar	1	Terapi süreci devam eden danışanlar	1
Çocukluk döneminde ihmal ve istismar yaşantısı olan bireyler	1	Türk gemi adamları	1
Ebeveyn kaybı yaşamış ve yaşamamış üniversite öğrencileri	1	Türk ve Azeri üniversite öğrencileri	1
Ebeveynleri boşanmış ve boşanmamış aileye sahip ergenler	1	Türkiye ve Avrupa Birliği'nde yaşayan Türk gençleri	1
Ekonomik yetersizliği olan anneler	1	Türkiye ve Azerbaycan üniversite öğrencileri	1
Evlı, çift kariyerli ve çocuklu birey	1	Türkiye'de eğitim gören yabancı üniversite öğrencileri	1
Farklı gelişim dönemlerinde olan bireyler (ergenlikten ileri yetişkinliğe kadar)	1	Türkiye'de yükseköğrenime devam eden Batı Trakya Türk Azınlığı mensupları	1
Kanserli kardeşe sahip ergenler	1	Uçuş ekibi (Pilot ve kabin memuru)	1
Liseye devam eden ve spor faaliyetlerine katılan öğrenciler	1	Uzak mesafeli evlilik ilişkisi sürdüren çiftler	1
Madde kullanımı nedeniyle denetimli serbestlik altındaki bireyler	1	Üst öğrenim geçiş sınavına hazırlanan öğrencileri	1
Mülteciler	1	Yas sürecindeki ilkökul öğrencileri	1
Ozel öğrenme güçlüğü tanı ı ilköğretim öğrencileri	1	Yasal boşanma sürecindeki çocuklu aileler	1
Suç geçmişli olan ve olmayan çocuklar	1	Z kuşağı bireyler	1
Travmatik yaşantıya sahip birey	1	Zihinsel yetersizliğe sahip çocuğı olan anneler	1

Tablo 6’da Ebeveynler başlığı tez çalışmalarında farklı yaş aralığında ya da eğitim düzeyinde çocuğu olan ayrıca evli ya da evli olmayan ebeveynler olarak belirlenmiş tüm ebeveyn gruplarını kapsamaktadır. Anneler/Çalışan anneler başlığı altında tez çalışmalarında farklı yaş aralığında ya da eğitim düzeyinde çocuğu olan anne gruplarını kapsamaktadır. Babalar başlığı altında tez çalışmalarında farklı yaş aralığında ya da eğitim düzeyinde çocuğu olan anne gruplarını kapsamaktadır. Öğretmenler başlığı altında farklı branşlarda ve farklı okul türlerinde çalışan öğretmenleri kapsamaktadır.

Tablo 6 incelendiğinde RPD alanında son iki yılda yürütülen lisansüstü tez çalışmalarında sıklıkla çalışılan gruplar üniversite öğrencileri (f=190), lise öğrencileri (f=157), genç yetişkin/beliren yetişkin (f=68), ortaokul öğrencileri (f=64), yetişkinler (f=60), evli bireyler (f=40), ebeveynler (f=33), öğretmenler (f=32) ve psikolojik danışmanlar (f=32) olduğu görülmektedir. Bununla birlikte 128 farklı çalışma grubu ile tez araştırmalarının yürütüldüğü tespit edilmiştir.

Tablo 7. Tezlerin araştırma türlerine ilişkin bulgular

Kategori	Alt Kategori	f
Nicel	İlişkisel Desen	649
	Deneyisel Desen	85
Araştırma- İnceleme	Karma Desen	66
	Ölçek geliştirme	51
	Ölçek uyarlama	36
	Sistemantik Derleme/Literatür Derlemesi/Doküman Analizi	5
	Çoklu araştırma yöntemi	1
	Delphi Tekniği	1
	Fenomenolojik (Olgubilim) Yöntem	5
Nitel	Durum Çalışması	3
	Gömülü Desen	3
	Betimsel/İçerik Analizi/İçerik Analizi	1
	Eylem Araştırması	1

Tablo 7 incelendiğinde RPD alanında son iki yılda yürütülen lisansüstü tez çalışmalarında kullanılan araştırma türlerine bakıldığında en çok nicel araştırma türlerinde ilişkisel desen (f=649) ve deneyisel desenle (f=85) çalışıldığı bu grubu ise karma desenli (f=66) çalışmalar ile ölçek geliştirme (f=51) ve ölçek uyarlama (f=36) çalışmalarının takip ettiği görülmektedir.

Tablo 8. Tezlerde kullanılan istatistiksel yöntemlere ilişkin bulgular

Kategori	Alt Kategori	f	Kategori	Alt Kategori	f
Betimsel	Betimsel İstatistikler	663	Kestirimsel	Manova Wilks Lambda Testi/Manova Pillai's Trace Testi	7
	Grafiksel Analiz/Gösterim	6		Mauchly Küresellik Testi	7
Kestirimsel	Pearson Korelasyon Analizi	613		ML (Maximum Likelihood) Yöntemi	7
	T-Testi	512		Sobel Testi	7
	ANOVA	465		Hochberg GT2 Testi	5
	Çoklu Regresyon Analizi	274		Welch Testi	5
	Doğrulayıcı/Açımlayıcı Faktör Analizi	191		Gabriel Testi	4
	Man-Whitney U-Testi	120		Ardışık/Sürekli Karşılaştırma Analizi	3
	Tukey Testi	120		Sıradan En Küçük Kareler Regresyon Analizi	2
	Bootstrap Yöntemi	112		Tau İndeksi/Tau U İndeksi	2
	Kruskal Wallis H Testi	91		Ağ tahmini (Ağ Analizi)	1
	Levene Testi/Varyansların Homojenliği Testi	82		Aracı Düzenleyici Model	1
	Yapısal Eşitlik Modeli	78		Başlangıç Modeli Iterasyon Oyküsü	1
	Basit Doğrusal Regresyon Analizi	74		CHOW testi	1
	Scheffe	74		Çift Sıralı Korelasyon Analizi	1
	LSD	63		Çoklu Uyum Analizleri	1
	Hiyerarşik Regresyon Analizi	60		Doğrusallık Testi Analizi	1
	Kolmogorov Smirnov testi	54		Doornik-Hansen Omnibus Çok Değişkenli Normallik Testi	1
	Shapiro-Wilk Testi	53		Eş zamanlı regresyon analizi	1
	Path Analizi	47		Fisher Exact Testi	1
	Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi	45		Genel Doğrusal Model	1
	Bonferroni Testi	43		Heterotrait-Monotrait Ratio Yöntemi	1
	Post Hoc Testleri	42		Hiyerarşik Olmayan Küme Analizi	1
	KMO ve Barlette Testleri	39		ILDF yöntemi	1
	Spearman Sıra Farkları Korelasyon Analizi	38		Klinik Anlamlılık Testi	1
	Process Makro Analizi	35		Latent Profil Analizi	1
	Eta Kare Testi	34		Lojistik Regresyon Analizi	1
	Games Howell Testi	29		Merkeziyetlik ve Kararlılık (Ağ Analizi)	1
	Aşamalı/Adımsal Regresyon Analizi	28		Model katsayılarına ilişkin Omnibus Testi	1
	Durbin-Watson testi	28		Satoma Bentler Güçlü Yöntemi	1
	MANOVA	27		Seri Çoklu Aracı Değişken Analizi	1
	Tamhane T2 Testi	19		Velicer'in MAP Testi	1
	Friedman Testi/Friedman ANOVA	18	Nitel	İçerik Analizi	92
	Dunnet T3/Dunnet C Testi/Dunn Testi	17		Betimsel içerik analizi/Betimsel Analiz	21
	Ki-Kare Testi/Analizi	16		Tematik Analiz	13
	Box's M Testi	13		Yorumlayıcı/Betimleyici fenomenolojik analiz	12
	ANCOVA/SPANOVA	10		Doküman Analizi/Doküman İnceleme Yöntemi	5
	Aktör-Partner Karşılıklı Bağımlılık Aracılık Testi	7		Gömülü teori veri analizi	2
				Resim Analizi	1
				Sistematiik Analiz	1

Tablo 8 incelendiğinde RPD alanında son iki yılda yürütülen lisansüstü tez çalışmalarında en çok kullanılan istatistiksel analizlere bakıldığında betimsel istatistikler (f=663), pearson korelasyon analizi (f=613), t-testi (f=512), ANOVA (f=465), çoklu regresyon analizi (f=274), doğrulayıcı/açımlayıcı faktör analizi (f=191) olarak sıralandığı görülmektedir. Ayrıca 78 farklı istatistiksel analizin RPD lisansüstü tez çalışmalarında kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 9. Tezlerin çalışma grubu büyüklüklerine ilişkin bulgular

Kategori	f
1-15 arası katılımcı	75
16-30 arası katılımcı	113
31-100 arası katılımcı	52
101-300 arası katılımcı	88
301-600 arası katılımcı	456
601-1000 arası katılımcı	175
1001+ katılımcı	47

Tablo 9 incelendiğinde RPD alanında son iki yılda yürütülen lisansüstü tez çalışmalarında tercih edilen çalışma grubu büyüklükleri incelenmektedir. Söz konusu araştırmalarda en çok 301-600 arası katılımcının (f=456), 601-1000 arası katılımcının (f=175) ve 16-30 arası katılımcının (f=113) oluşturduğu grupların tercih edildiği görülmektedir. Araştırma kapsamında incelenen çalışmaların bazılarında birden fazla çalışma grubu ile araştırma yürütüldüğü için (örneğin; karma desenli araştırmalar veya ölçek uyarlama çalışmaları gibi) çalışma grubu büyüklüklerine ilişkin toplam frekans sayısı araştırma kapsamında incelen toplam tez sayısından fazla görünebilir.

TARTIŞMA

Bu araştırmada ülkemizde RPD alanında 2022 ve 2023 yılları boyunca Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yayınlanmış 873 lisansüstü tez incelenmiştir. İncelenen tez çalışmalarının 712'si yüksek lisans tezi 161'i ise doktora tezi olarak dağılım göstermektedir.

Rehberlik hizmetleri gelişimsel rehberlik yaklaşımı çerçevesinde kişisel, eğitsel ve mesleki rehberlik başlıkları altında toplanmaktadır (Ateş, 2018; Yeşilyaprak, 2012). Bu araştırmada da bu sınıflandırmadan yola çıkarak konu alanları belirlenmiş ancak tezlerde ele alınan konuları içeriği çeşitlendikçe konu alanları bu üç başlık altında toplamak tabloların anlaşılmasını güçleştirebileceği için çalışmada ele alınan lisansüstü tezler konu alanlarının yoğunlaştığı kavramlar da göz önüne alınarak beş farklı konu alanında sınıflandırılarak verilmiştir. İncelenen tez çalışmalarında belirlenen konu alanlarına bakıldığında “Kişisel Sosyal Rehberlik” alanında yürütülen çalışmaların diğer konu alanlarına kıyasla daha fazla olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla “Psikolojik Danışma ve Psikoeğitim”, “Aile, Evlilik ve Romantik ilişkiler”, “Eğitsel Rehberlik” ve “Mesleki Rehberlik” konu alanlarının takip ettiği görülmektedir.

Literatürde yürütülen benzer çalışmaların bulgularına bakıldığında, Güven ve arkadaşları (2009) tarafından yürütülen araştırmada konu alanı bakımından en çok çalışma yürütülen alanların “evlilik” ve “mesleki rehberlik” olduğu tespit edilmiştir. Seçer ve arkadaşları (2014) tarafından RPD alanında yayınlanan makaleleri incelediği çalışmada en çok çalışılan konu alanlarının psikolojik uyum ve kişisel rehberlik başlıkları altında toparlanan kişisel sosyal rehberlik konu alanları içerisinde değerlendirilebilecek konuların olduğunu, psikolojik danışma ve rehberlik uygulamaları, mesleki rehberlik ve eğitsel rehberlik gibi konu alanlarının daha az çalışılan konu alanları olduğu belirtilmektedir. Güven ve Aslan tarafından (2018) RPD alanında çeşitli bilimsel dergilerde yayınlanan makalelerin incelendiği çalışmada en çok çalışılan konu alanının kişisel sosyal rehberlik alanı olduğu bunu eğitsel rehberlik, psikolojik danışma, mesleki rehberlik ve aile-evlilik konu alanlarının takip ettiği görülmektedir. Literatürde yürütülen benzer araştırma eğilimleri ile birlikte bu çalışma kapsamında elde edilen bulgular değerlendirildiğinde RPD alanında ele alınan konu başlıkları ve değişkenlerin mesleki rehberlik ve evlilik gibi konu alanlarından kişisel sosyal rehberlik alanlarına doğru kayma olduğu görülmektedir. Bu eğilimin bu çalışma kapsamında incelenen tez çalışmalarında da devam ettiği görülmektedir. Diğer çalışmalardan ayrılan noktalara bakıldığında RPD alanında son dönemde yürütülen tez çalışmalarında aile, evlilik ve romantik ilişkiler ile psikolojik danışma ve psikoeğitim konu alanlarının daha çok çalışılmaya başlandığı görülmektedir. Bu durum RPD alanında yürütülen lisansüstü tez çalışmalarında bireyi aile, evlilik, romantik ilişki, meslek ya da akademik durumu çerçevesinde değerlendirmekten çok psikolojik, ruhsal, bilişsel yönleri ile anlamaya ve değerlendirmeye yönelik eğilimlerin arttığı görülmektedir.

Konu alanları altında ele alınan değişkenlere bakıldığında en çok psikolojik sağlamlık, öz şefkat, bilişsel esneklik, bağlanma stilleri gibi pozitif psikolojik konularının işlendiği görülmektedir. Temelde bireylerin iyi oluşunu ve refahını çeşitli müdahale ve araştırmalarla geliştirmeyi ve iyileştirmeyi amaçlayan pozitif psikoloji 1990’ların sonlarına doğru ortaya çıkan sonraki dönemlerde ise çok yoğun gelişim ve büyüme gösteren bir psikolojik çalışma alanına dönüşmüştür. Literatüre bakıldığında artık pozitif psikoloji kavramları psikoloji disiplini içerisinde en sık çalışılan konu alanları haline gelmiştir (Linley vd., 2006; Norcross vd., 2021; Rusk ve Waters, 2013; Carr vd., 2020). Diğer yandan pozitif psikoloji sıradan-normal insanın şu an bulunduğu durumdan daha iyi hale gelmesini ve yaşam kalitesini arttırmayı misyon edindiği için RPD alanın problem daha ortaya çıkmadan müdahale etme, daha net ifade etmek gerekirse önleme hizmetleri ile de uyumlu olduğu görülmektedir (Demir ve Türk, 2020). RPD alanı psikolojik sorunlara odaklanan bir alan olmanın ötesinde bireyin zihinsel, psikolojik, duygusal, sosyal ve fiziksel gelişimini destekleyen pozitif temeli bir eğilimi olduğu görülmektedir (Eryılmaz, 2013). Bu açıklamalar çerçevesinde düşünüldüğünde pozitif psikoloji kavramlarının RPD alanında sıkça çalışılan değişkenler olması şaşırtıcı bir bulgu değildir. Konu alanlarına ilişkin bulgular incelendiğinde tezlerde tüm konu alanlarında 671 farklı değişkenle çalışıldığı görülmektedir. Bu bulgular RPD alanında ele alınan konuların ve çalışma alanlarının

ne kadar genişlediğini ve kapsayıcı bir eğilim içerisinde olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada ulaşılan bu bulgu son yıllarda psikolojik danışmanlık alanının araştırma konuları ve hizmet alanları bakımından çeşitlendiği ve daha üretken hale geldiği, yeni araştırma konuları, müdahale programları ve uygulamalarla gelişmeye başladığına (Johnson vd., 2020) ilişkin alan yazındaki bulgularla örtüşmektedir.

Araştırma kapsamında incelenen tezlerin çalışma gruplarına bakıldığında lise ve üniversite öğrencileri en çok çalışılan gruplar olduğu görülmektedir. Bu grupları genç yetişkin/beliren yetişkin, ortaokul öğrencileri, yetişkinler ve evli bireyler, psikolojik danışmanlar olduğu görülmektedir. Bir diğer ayrıntı ise farklı yaş aralıklarında okul çağı çocuğu olan ebeveyn gruplarının tez araştırmalarında tercih edilen gruplar arasında olmasıdır. Ayrıca 128 farklı çalışma grubuyla yürütülen tez çalışmaları çalışma grubu çeşitliliğini ortaya koymaktadır. RPD alanında araştırma eğilimlerinin inceleyen diğer çalışmalardaki çalışma gruplarına ilişkin bulgular değerlendirildiğinde, Nadir ve arkadaşları (2022) tarafından RPD alanında doktora tezlerinin incelendiği araştırmada üniversite öğrencileri ve psikolojik danışmanların en çok çalışılan iki grup olarak öne çıktığı, ayrıca 15 farklı grubun araştırma gruplarına ilişkin verilerin bulunduğu tabloda paylaşıldığı görülmüştür. Güven ve arkadaşları (2017) tarafından RPD alanında Türkiye’de ve yurt dışında yayın yapan iki derginin makalelerini incelendiği araştırmada en çok çalışılan araştırma gruplarının üniversite öğrencileri, okul çağı çocuklar ve yetişkinler olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca 15 farklı grubun araştırma gruplarına ilişkin verilerin bulunduğu tabloda paylaşıldığı görülmüştür. Güven ve Aslan tarafından (2018) RPD alanında çeşitli bilimsel dergilerde yayınlanan makalelerin incelendiği çalışmada ise en çok üniversite öğrencileri, lise öğrencileri, ortaokul öğrencileri ve öğretmenlerle çalışıldığı görülmüştür. RPD alanında ülkemizde yürütülen araştırmalarda ağırlıklı olarak üniversite ve lise öğrencilerin tercih edildiği bunun literatürdeki bulgularla da desteklendiği görülmektedir. Ancak Johnson ve arkadaşları tarafından (2020) psikolojik danışmanlık alanında on yıllık süreci ele alan araştırmada en çok çocuk örneklem gruplarıyla çalışıldığı görülmüştür. Yoon ve arkadaşları tarafından 2011 yılında psikolojik danışma alanında yapılan bir içerik analizi çalışmasında ise üniversite öğrencilerinin araştırmalarda en çok tercih edilen araştırma grubu olduğu görülmüştür. Bu bilgi yurt dışında psikolojik danışmanlık alanıyla ilgili yürütülen çalışmaların örneklem gruplarının ülkemizdeki araştırmalardan farklı olarak yıllara göre farklı eğilimler gösterdiği görülmektedir. Ülkemizde çoğunlukla lise ve üniversite öğrencilerinin tercih edilmesi ise bu gruptaki örnekleme daha kolay ulaşılıyor olması ile açıklanabilir. Okul çağı çocukların ve ebeveynlerinin araştırmalarda önemli bir yerinin olması RPD alanı mezunlarının çoğunlukla okullarda istihdam ediliyor olmasının önemli bir sonucu olarak düşünülebilir. Ayrıca bu araştırma kapsamında ele alınan tezlerde çok çeşitli ve farklı nitelikleri olan örneklem gruplarıyla çalışıldığı görülmektedir. Bu durum artık PDR alanında yürütülen tez araştırmalarının toplumun pek çok farklı kesimini inceleyecek ve kapsayacak özelliklere sahip olduğunu, elde edilen bulguların artık çok daha çeşitli özelliklerdeki bireyleri de kapsayacak nitelikte olmasına özen gösterildiği görülmektedir.

Araştırma kapsamına alınan tezlerin araştırma desenlerine ilişkin bulgular incelendiğinde, nicel araştırma desenlerin diğer gruplardan çok daha fazla tercih edildiği görülmektedir. En çok tercih edilen araştırma türleri sırasıyla ilişkisel desen, deneysel desen, karma desen ve ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmaları olduğu tespit edilmiştir. Nitel araştırma desenlerinin ise en az tercih edilen grup olduğu görülmektedir. Bu araştırmada elde edilen bulgulara benzer olarak RPD alanındaki araştırma eğilimlerini inceleyen çeşitli araştırmalarda (Çarkıt, 2019; Güven ve Aslan, 2018; Johnson vd., 2020; Seçer vd., 2014) ve çeşitli eğitim alanlarında yürütülen araştırma eğilimlerini belirlemeye yönelik çalışmalarda (Akça Üstündağ, 2013; Akyürek, 2022; Eskici ve Çayak, 2017; Polat, 2010) nicel araştırma desenlerinden ilişkisel araştırma yöntemlerinin ağırlıklı olarak kullanıldığı görülmektedir.

Araştırma kapsamına dahil edilen tezlerde kullanılan istatistiksel yöntemlere ilişkin bulgular incelendiğinde, betimsel istatistikler, pearson korelasyon analizi, t-testi, ANOVA, çoklu regresyon analizi, doğrulayıcı/açımlayıcı faktör analizi olarak sıralandığı görülmektedir. Ayrıca 78 farklı istatistiksel analizin kullanıldığı tespit edilmiştir. Baltacı ve Akbulut (2021) tarafından RPD alanında problemlili teknoloji kullanımı konulu lisansüstü tezlerin tarandığı çalışmada en çok kullanılan istatistiksel yöntemlerin korelasyon analizi, ANOVA, t-testi, regresyon analizi olarak sıralandığı belirtilmiştir. Tosun Sümer ve Güven (2018) tarafından okul psikolojik danışmanları ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin incelendiği araştırmada en çok t-testi, ANOVA, betimsel istatistikler (standart sapma, ortalama, frekans, yüzde), Kruskal Wallis H testi ve Mann Whitney U testlerinin kullanıldığı belirtilmiştir. Benzer şekilde Johnson ve arkadaşları (2020) tarafından yürütülen araştırmada betimsel istatistikler ve çoklu analizlerin psikolojik danışma alanı ile ilgili yürütülen çalışmalarda en çok tercih edilen araştırmalar olduğu görülmüştür. Bu bilgiler ışığında değerlendirildiğinde bu araştırmada elde edilen bulgularla literatürdeki bulguların uyumlu olduğu görülmektedir. Bununla birlikte araştırma kapsamında incelenen tez çalışmalarında çoğunlukla nicel araştırmaların kullanılmasının bir sonucu olarak verileri yordamaya ya da farklılaşmaları tespit etmeye ilişkin istatistiksel hesaplamaların kullanılması öngörülebilir bir sonuç olarak görülebilir.

Araştırmanın ele aldığı bulgulardan sonuncusu ise söz konusu tez çalışmalarında tercih edilen örneklem büyüklükleridir. Tez çalışmalarında en sık kullanılan grup büyüklükleri sırasıyla 301-600 arası katılımcının, 601-1000 arası katılımcıların oluşturduğu grupların tercih edildiği görülmektedir. Lisansüstü tezlerin araştırma eğilimlerini incelemeyi amaçlayan bir içerik analizi çalışmasında en çok tercih edilen örneklem büyüklüğünün 101-200 arası katılımcının oluşturduğu gruplar olduğu belirtilmiştir (Eyüp, 2020). RPD alanında çeşitli bilimsel dergilerde yayınlanan makalelerin incelendiği çalışmada en çok tercih edilen örneklem büyüklüğünün 301-600 arası katılımcı ile 101-300 arası katılımcı grupları olduğu belirtilmiştir (Güven ve Aslan, 2018). Eğitim bilimleri alanında araştırma eğilimlerini incelemeye yönelik başka bir araştırmada ise en çok tercih edilen grup büyüklüğünün 301-1000 katılımcı arasında değiştiği ifade

edilmiştir (Selçuk vd., 2014). Araştırmalarda genellikle 100 ile 300 katılımcının üzerindeki grup büyüklüklerin sıklıkla tercih dildiği görülmektedir. Bu durum mevcut araştırmada da görüldüğü üzere ilişkisel betimsel araştırmaların tez çalışmalarında çok sık tercih edilmesinin bir sonucu olarak araştırma grubu büyüklüğü seçimini de etkileyen önemli bir etken olduğu düşünülebilir.

Öneriler ve Sınırlılıklar

RPD alanında 2022-2023 yıllarında yayınlanan tezlerin incelendiği bu araştırmada en az çalışılan konu alanlarının eğitsel rehberlik ve mesleki rehberlik konu alanları olduğu görülmektedir. Psikolojik danışmanların en çok istihdam edildiği kurumların okullar olduğu düşünüldüğünde bu konu alanlarında yapılan çalışmaların uygulamaya dönük önemli katkıları olacağı göz ardı edilemez. Eğitsel ve mesleki rehberlik konu alanları okullarda çalışan psikolojik danışmanlar için en çok çalışılan bununla birlikte öğrenci, veli ve öğretmenlerin en sık olarak rehberlik servisi ile iletişime geçmesine neden olan konu alanlarını başında gelmektedir. Bu nedenle RPD alanında hazırlanan tezlerde söz konusu alanlara yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi araştırmacılara ve lisansüstü öğrencilere önerilebilir.

RPD alanında yayınlanan tezlerde en sık üniversite öğrencileri ardından da lise öğrencileri ile çalışıldığı görülmektedir. Bir diğer önemli bulgu ise örneklem çeşitliliğinin geniş olması ve okul çağı çocuğu olan ebeveyn gruplarının yoğunluğudur. Ancak buna rağmen geç yetişkinlik dönemindeki bireyler ile toplumun önemli bir grubunu oluşturan farklı yaş aralıklarındaki yetişkin gruplarla yürütülen çalışmaların sınırlı kaldığı görülmektedir. Araştırmaların kapsayıcılığı ve RPD alanının hizmet verdiği grupların çeşitliliği bakımından tez çalışmalarında geç yetişkinlik ve farklı yaş aralıklarındaki yetişkin gruplarıyla araştırmalar yürütülebilir.

Araştırmanın bir diğer önemli bulgusu araştırma deseni bakımından RPD alanında yayınlanan tezlerin büyük bir çoğunluğunun nicel araştırma desenleriyle oluşturulmasıdır. Ancak nitel araştırma desenlerinin en az kullanılan tür olduğu görülmektedir. Bir olay ya da durumu derinlemesine inceleme fırsatı sunan nitel araştırma desenleri ile hazırlanmış tez çalışmalarının genel dağılım içerisinde çok az yer kapladığı ve bu tür çalışmalara daha fazla yer verilmesi gerekliliği görülmektedir.

Bu çalışmada ortaya konulan sonuçlar aracılığı ile araştırmacılar RPD alanında yapılmış lisansüstü araştırmaların çalışma alanları, örneklem grupları ve büyüklükleri, kullanılan araştırma desenleri ve istatistik işlemler hakkında bir bakış açısı kazanarak alanda yürütülecek yeni araştırmaları bu sonuçlar ışığında şekillendirebilirler. Böylelikle ülkemizde yürütülen lisansüstü çalışmalarda yeterince irdelenmemiş konulara, daha özgün konu alanlarına, daha az çalışma yürütülmüş ancak daha iyi gözlem ve araştırma gerektiren örneklem gruplarına ya da çalışma desenleri bakımında daha fazla çeşitlilikte incelenmesi gereken noktalara temas edilebilir. Ayrıca iki yıllık süre zarfında RPD alanında üretilen lisansüstü tezlerin nicel ve nitel verilerini, özellikle de ele alınan tezlerin sayısının büyüklüğü göz önüne alındığında, tek bir

çalışmada incelenmesi ülkemizde RPD alanında yürütülen araştırmaların yoğunluğu ve içerik özellikleri hakkında önemli bilgiler sağlayarak hem psikolojik danışmanlar hem de araştırmacılar için önemli bir başvuru kaynağı olabilir.

Bu araştırmanın önemli sınırlılıkları arasında RPD alanında yayınlanan lisansüstü tez çalışmalarının sayısının fazla olması nedeniyle iki yılla sınırlı tutulması ve sadece Türkiye’de yayınlanan tezlerin değerlendirilmesi sayılabilir. Yurt dışında RPD alanında yapılan tez çalışmalarının ele alındığı bir araştırma eğilimi çalışması bu araştırma için tamamlayıcı bir araştırma ve literatür için önemli bir başvuru kaynağı olacaktır.

Etik Kurul Onayı: Bu araştırmanın, etik kurul izni gerektirmeyen çalışmalar arasında yer aldığı yazar(lar) tarafından beyan edilmiştir. Çalışma, 1964 Helsinki Bildirgesi ve sonraki güncellemelerinde belirtilen etik ilkelere uygun olarak yürütülmüş, araştırma ve yayın etiğine riayet edilmiştir.

Yazar Katkı Oranı Beyanı: Bu çalışma, her iki yazarın ortak katkılarıyla gerçekleştirilmiştir. Tüm aşamalarda yazarlar iş birliği içinde çalışmıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı: Yazarlar, bu çalışmanın yürütülmesi veya sonuçlarının raporlanmasıyla ilgili herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını beyan ederler.

Finansman Bilgileri: Bu çalışma herhangi bir kurum ya da kuruluş tarafından finansal olarak desteklenmemiştir.

Veri Erişilebilirliği: Bu çalışma kapsamında özgün ampirik veri toplanmamıştır. Analizler, halihazırda erişilebilir olan mevcut belgeler/araştırmalar üzerinden yürütülmüştür.

KAYNAKÇA

- Akça Üstündağ, D. (2013). Türkiye’de bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi alanındaki yüksek lisans tezlerinin araştırma eğilimleri. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 3(1), 55-71.
- Akyürek, M. İ. (2022). Eğitim yönetimi alanında yayımlanan araştırmaların eğilimleri: Betimsel içerik analizi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(33), 324-341. <https://doi.org/10.35675/befdergi.774620>
- Alp, Ö., ve Şen, S. (2021). Eğitim yönetimi ve denetimi alanında yazılan lisansüstü nicel tezlerin incelenmesi: Bir sistematik derleme. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19(1), 24-53. <https://doi.org/10.37217/tebd.774591>
- Ateş, T. (2018). *Eğitsel mesleki ve kişisel rehberlik alanlarında yapılan faaliyetlerin incelenmesi: ram kaynaklarına dayalı bir çalışma* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi.
- Baltacı, Ö., ve Akbulut, Ö. F. (2021). Türkiye’de Psikolojik Danışma ve Rehberlik Alanındaki Tezlerde Problemlili Teknoloji Kullanımı. *OPUS International Journal of Society Researches*, 18(Eğitim Bilimleri Özel Sayısı), 4952-4982. <https://doi.org/10.26466/opus.906742>
- Bozan, M. (2012). Lisansüstü eğitimde nitelik arayışları. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 4(2), 177-187.
- Carr, A., Cullen, K., Keeney, C., Canning, C., Mooney, O., Chinseallaigh, E., & O’Dowd, A. (2021). Effectiveness of positive psychology interventions: a systematic review and meta-analysis. *The journal of positive psychology*, 16(6), 749-769. <https://doi.org/10.1080/17439760.2020.1818807>
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research methods in education* (6th ed.). Routledge.
- Çarkıt, E. (2019). Kariyer psikolojik danışmanlığı ve mesleki rehberlik alanında Türkiye’de yayınlanan makalelerin incelenmesi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7, 149-158. <https://doi.org/10.18506/anemon.520684>
- Demir, R., ve Türk, F. (2020). Pozitif psikoloji: Tarihçe, temel kavramlar, terapötik süreç, eleştiriler ve katkılar. *Humanistic Perspective*, 2(2), 108-125.
- Eryılmaz, A. (2013). Pozitif psikolojinin psikolojik danışmanlık ve rehberlik alanında gelişimsel ve önleyici hizmetler bağlamında kullanılması. *The Journal of Happiness & Well-Being*, 1(1), 1-22.
- Eskici, M., ve Çayak, S. (2017). Eğitim bilimleri anabilim dalında yapılan yüksek lisans tezlerine genel bir bakış. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 211-226.
- Eyüp, B. (2020). Türkçe öğretmenleri ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin eğilimleri: Bir içerik analizi (2000-2019). *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (21), 536-558. <https://doi.org/10.29000/rumelide.843489>
- Güven, M., Kısaç, İ., Ercan, L., ve Yalçın, İ. (2009). Türk psikolojik danışma ve rehberlik dergisinde yayınlanan makalelerin çeşitli özellikler açısından incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(31), 80-87.
- Güven, M., Özhan, M. B., Kaynak, S., ve Demirbaş, N. K. (2017). Türk psikolojik danışma ve rehberlik dergisi ile journal of counselling psychology’deki araştırma eğilimleri. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 8(49), 193-208.
- Güven, M., ve Aslan, A. M. (2018). Psikolojik danışma ve rehberlik alanında Türkiye’deki bilimsel dergilerde

- yayınlanan makaleler üzerine bir inceleme. *Journal of International Social Research*, 11(55).
<http://dx.doi.org/10.17719/jisr.20185537232>
- Johnson, A., West, C., Erford, B. T., & Karkhanis, S. (2020). A meta-study of Counseling Outcome Research and Evaluation (CORE): An analysis of publication characteristics from 2010–2019. *Counseling Outcome Research and Evaluation*, 13(2), 134-144.
<https://doi.org/10.1080/21501378.2020.1829967>
- Karadağ, E. (2009). Eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik açıdan incelemesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 75-87.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım
- Kepçeoğlu, M. (1994). *Psikolojik danışma ve rehberlik* (8. Baskı). Özerler Matbaası.
- Koçak, A., ve Arun, Ö. (2006). İçerik analizi çalışmalarında örneklem sorunu. *Selçuk iletişim*, 4(3), 21-28.
- Kumar, R. (2005). *Research Methodology*. Sage Publication.
- Linley, A. P., Joseph, S., Harrington, S., & Wood, A. M. (2006). Positive psychology: Past, present, and (possible) future. *The journal of positive psychology*, 1(1), 3-16.
<https://doi.org/10.1080/17439760500372796>
- Myrick, R. (2003). Accountability: Counselors Count. *Professional School Counseling*, 6(3), 174-179.
- Nadir, Y., Kaya, C., Uyumaz, G., ve Sen, T. (2022). Psikolojik danışma konulu doktora tezleri: Yöntem ve analiz incelemesi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 12(2), 745-757.
<https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.961064>
- Norcross, J. C., Sayette, M. A., & Martin-Wagar, C. A. (2021). Doctoral training in counseling psychology: Analyses of 20-year trends, differences across the practice-research continuum, and comparisons with clinical psychology. *Training and Education in Professional Psychology*, 15(3), 167.
<https://doi.org/10.1037/tep0000306>
- O'Leary, Z. (2017). *The essential guide to doing your research project*. SAGE Publications Inc.
- Polat, G. (2010). *Eğitim yönetimi ve denetimi anabilim dalında yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının incelenmesi* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Maltepe Üniversitesi
- Rusk, R.D., & Waters, L.E. (2013). Tracing the size, reach, impact, and breadth, of positive psychology. *Journal of Positive Psychology*, 8(3), 207-221.
- Sağlam Arı, G., Armutlu, C., Güneri Tosunoğlu, N., ve Yücel Toy, B. (2009). Nicel araştırmalarda metodoloji sorunları: Yüksek lisans tezleri üzerine bir araştırma. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 64(04), 16-37. https://doi.org/10.1501/SBFder_0000002143
- Savi Çakar, F. (2018). *Önleyici psikolojik danışma kuram ve uygulamaları*. Pegem.
- Seçer, İ., Ay, İ., Ozan, C., ve Yılmaz, B. (2014). Rehberlik ve psikolojik danışma alanındaki araştırma eğilimleri: Bir içerik analizi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(41), 49-60.
- Selçuk, Z., Palancı, M., Kandemir, M., ve DüNDAR, H. (2014). Eğitim ve bilim dergisinde yayınlanan araştırmaların eğilimleri: İçerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173).
- Şenyurt, S. ve Özer Özkan, Y. (2017). Eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yapılan yüksek lisans

- tezlerinin tematik ve metodolojik açıdan incelenmesi. *İlköğretim Online*, 16(2), 628-653. <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2017.304724>
- Tan, H. (2000). *Psikolojik danışmanlık ve rehberlik*. Öğretmen Kitapları Dizisi.
- Tosun Sümer, E., ve Güven, M. (2018). Okul psikolojik danışmanlarıyla ilgili lisansüstü tezler üzerine bir inceleme. *Journal of International Social Research*, 11(60), 794-801. <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2018.2833>
- Türker, K. (2001). *Bilim adamı yetiştirme: Dünya’da ve Türkiye’de lisansüstü eğitim*. TÜBİTAK.
- Yeşilyaprak, B. (2012). *Eğitimde Rehberlik Hizmetleri*. Nobel.
- Yıldırım, A., ve Simsek, H. (2016). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, Ş., Aydın, F., ve Bahar, M. (2015). 1992-2011 yılları arasında çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezlerindeki genel yönelimlerin belirlenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (19), 383-413. <https://doi.org/10.14520/adyusbd.33216>
- Yoon, E., Langrehr, K., & Ong, L. Z. (2011). Content analysis of acculturation research in counseling and counseling psychology: a 22-year review. *Journal of Counseling Psychology*, 58(1), 83.
- Yüksek Öğretim Kurumları. (2024). Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistem. <https://istatistik.yok.gov.tr/>. adresinden 17.11.2024 tarihinde alınmıştır.